

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

„Europa centrală“.

— Cartea lui Frideric Naumann. —

VI.

Economia națională de până acuma era aceea a schimbului de mărfuri, de articole. Pretutindenea se arată trebuințe, cari nu pot fi acoperite în țară, ci numai pe calea importului, de altundeva. A importat deci și Germania, dar a și exportat. A venit însă războiul și a pus capăt acestui comerț mondial. Germania a fost izolată, prin Anglia, de lumea cealaltă, și cu ea și Austro-Ungaria. Au fost aruncate ambele monarhii în temnița economică. Ce grea a fost temnița aceasta, se va vedea abia după ce vom intra de nou în legături cu lumea din afară. Dar am și învățat multe pe urma acestei întemnițări. Dușmanii au avut intențiuni rele, dar Dumnezeu a fost cu noi.

Anglia era stăpâna mărilor, asta o știam. Dar știam și aceea, că mărilor sunt libere. Și astfel nu ne-am aprovizionat din vreme cu aceea ce ne trebuia. Cu începerea războiului Anglia ne-a închis apoi toate drumurile. Voea să ne înfometeze și așa să ne umilească. La aceasta a speculat, nu la superioritatea armelor. Dar nu i-au succedat planurile. Englezii nu aveau cunoștință despre rezervele pe cari le aveau monarhiile din Europa centrală în cereale. Datele statistice nu erau exacte și Englezii au făcut o socoteală greșită. Am adunat noi de unde am putut arama, am înlocuit lâna cu altceva, și ne-am acoperit trebuințele toate. Am trecut prin o bună școală, care are să ne fie de folos în viitor.

Englezii și-au fost făcut socoteala astfel: dacă se taie calea comunicării cu lumea, nu pot fi importate

materiile brute și nu pot fi exportate articolele industriale, deci catastrofa economică e inevitabilă. Dacă populațiunea nu are nutrițiunea necesară, e espusă scumpetei și infometării. Dacă o bună parte a brațelor de muncă se află pe câmpul de războiu, munca stagnează acasă, în fabrici și pe întreaga linie. Deci viața economică a Germaniei avea să fie nimicită prin aceste trei primejdii mari. Le-am văzut și ne-am îngrozit de ele. Dar nu am desperat. Pe baza dreptului de războiu am decretat de proprietate a statului toate rezervele, și comerțul particular a trecut în mâinile funcționarilor publici. Am decretat deci socialismul de stat. Popolațiunea s'a conformat, s'a supus acestei dictaturi economice și lucrurile au mers bine.

Dar nici socoteala Germanilor, făcută înainte de război, nu era tocmai exactă. S'a dovedit în cursul războiului că ei au trebuință cu mult mai mare de arme, muniție, tunuri, cai, automobile, etc. decum se credea. Au fost însă toate confecționate și puse la dispoziția miliției, care le-a plătit bine. Intreaga Germanie a fost prefăcută într-o mare fabrică în cursul războiului. Și așa am eșit cu bine din toate năcăzurile. Pe baza experiențelor făcute în războiu vom cere deci pentru viitor, pentru ca să putem fi scutiți de surprinderi, *regularea productelor din țară din punctul de vedere al necesității de stat!* Aceasta va fi cea mai prețioasă învățătură scoasă din acest războiu!

Statul a fost în Germania cel mai mare cumpărător. Avea deci trebuință de mulți bani. De unde i-a luat? Din împrumuturi făcute în țară cu frumoase succese. S'a născut însă prin aceasta o mare datorință, aceea, de a ne îngriji de acoperirea împrumuturilor. Va trebui se fie inaugurată deci o nouă politică financiară. Dări nouă directe să

nu se pună. Se vor căuta și se vor găsi alte modalități. Statul va pune monopol pe anumite articole. Se va forma un sindicat mare al statului, cu asigurarea sortii muncitorimei!

Se ivește însă pe plan și necesitatea adunării de rezerve din partea statului. De astădată s'au putut încrucișa planurile de infometare ale Englezilor. Dar cine știe cum va fi în viitor? Statul va trebui deci să se provadă din vreme cu de toate. Mai ales cu cereale și cu nutrețuri pentru vite. E aceasta o necesitate de stat, pentru a se împedea o eventuală nouă încercare de infometare.

Trecerea dela războiu la pace va fi deci împreună cu mari greutate, și ea va trebui să se facă cu cea mai mare precauțiune. Va trebui să se dea cea mai mare atențiune importului, cu deschiderea tuturor drumurilor. Magazinele militare vor trebui se fie de nou umplute. Se vor face apoi alte nouă împrumuturi, pentru a se putea face față tuturor trebuințelor, pentru că piața internațională va fi nesigură încă multă vreme și după război. Statele vor fi avisate la puterile proprii și după legarea păcii, ca sub durată războiului.

Trebuie să se țină cont și de împrejurarea, că soldații reînforși de pe câmpul de război nu și vor putea ocupa toți posturile avute mai înainte. Ori dacă da, atunci vin scoase din posturi femeile, aplicate acuma în locul lor. E o chestie, care trebuie bine precumpănită. Valoarea banilor apoi poate se scădea, pentru că vor trebui mulți bani pentru importarea materiilor, cari lipsesc în țară. Scumpetea e acum mare, va trebui ca după război să se iee măsuri cu privire la reducerea ei. Va trebui să se poarte de grije și de ieftinirea locuințelor la orașe. Tot atâtea chestii grele, cu cari vor avea guvernele să se ocupe

cu tot dinadinsul. Popoarele se vor acomoda situațiunii și vor înțelege, că de ce organizația de război va trebui se fie estinsă și asupra zilelor de pace, o vreme oarecare. Cu alte cuvinte, lupta socială pentru existență, dată acuma la o parte, trebuie se aștepte încă până va putea se între earăși în apele ei. Rațiunea va ținea în frâu patimile singuraticilor, pentru a se putea croi viitorul, cu toate instituțiunile sale rodnice. Certele și desbinările trebuie lăsate la o parte, până la deplina înseninare a cerului politic și economic.

Astfel apoi putem se devenim după război o mărime și mai compactă, și mai încheagată, economică, vom cumpăra și vom vinde mai mult ca înainte, pentru că puterile de muncă vor fi earăși mai multe. Streinătatea va vorbi despre noi ca despre un stat economiceste bine organizat, deci tare prin organizația pe care o are. Pe calea aceasta au se apuce și cei din Austria și Ungaria!

Și ei vor avea mult de lucru. Ântai se reconstruească orașele și satele devastate de Ruși în Galiția și de Sârbi în Bosnia și Herțegovina. Lucrul acesta vor trebui de altcum să-l săvârșească și Francezii, pe teritoriul cucerit și ocupat de Nemți, de și acestia n'au făcut niciunde stricăciunile pe cari le-au făcut Rușii. Cheltuelile pe cari le va avea Austro-Ungaria cu repararea drumurilor, a fortărețelor, a școalelor, bisericilor, și cu ajutorarea populațiunii, vor fi deci foarte mari. Cine să le poarte? Galiția, Austria, ori Austro-Ungaria? O problemă, care trebuie bine studiată, pentru că Bosnia și Herțegovina aparțin întregii monarhii austro-ungare, dar Galiția e numai a Austriei. Problema devine și mai complicată, dacă se vor alătura cumva la Austria și părți din Rusia.

FOIȘOARA.

Dela „Academia Română“.

— Raport asupra lucrărilor făcute în 1915—1916. —

(Fine.)

VI. Concursurile premiilor.

Pentru sesiunea actuală s'au publicat 4 premii pentru lucrări tipărite: Năsturel, Adamachi, Lazăr și Demostene Constantinide, și alte 5 premii pentru lucrări cu subiecte date, și anume: Premiile Alexandru Ioan Cuza, Adamachi, Eliade Rădulescu și Năsturel.

1. La premiul Năsturel de 4.000 lei, care se va da prin comisiune specială unei cărți scrise în limba română, cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1/14 Ianuarie până la 31 Decembrie 1915 (13 Ianuarie 1916), s'au prezentat următoarele cărți:

Bălan (Dr. Ion), Limba cărților bisericești. Studiu istoric și liturgic. Blaj 1915.
Botez (I.), Aspecte din civilizația engleză. Iași 1915.

Burada (Teodor T.), Istoria teatrului în Moldova. Volumul I. Iași 1915.

Chiru Nanov (I.), Pe căile profetilor. — Atunci și acum. — București 1916.

Fulger (Gabriel), Revoluția. Dramă istorică în patru acte din timpul revoluției lui Horia, Cloșca și Crișan (1784—85). București 1915.

Găvănescul (Lt.-Colonel C.), Tactica regulamentară. I. Micile unități. Infanteria. Cavaleria. Artileria. Marina. Aviația. Pionierii. — II. Marile unități. Marș-Stationare-Lupte. Ediția II-a București 1915.

Giurgea-Bradul (Iul.), Oameni din Ardeal. București 1915.

Gorsky (Colonel Gh.), Indrumări oștășești. București 1915.

Hodoș (Constanța), Martirii. Ediția II. București 1915.

Hodoș (Constanța) Teatru de copii București f. a.

Lascarov-Moldovanu (Alexandru), Zile de campanie. Iunie-August 1913. București 1915.

Marian (B.), Dicționar de citate și locuțiuni străine. Ediția II-a. București 1916.

Naum (Alecsandru), Poezii București 1915.

Naum, Ritmuri și rime. București 1915.

Popa-Lisseanu (G.), Mitologia greco-romană în lectură ilustrată. I. Legende zeilor. Ediția II-a. București 1915.

Popescu-Ciocânel (George), Conducătorul conversațiunii în românește și turcește. Megidia 1915.

Rădulescu (Mircea) Poeme eroice. București 1915.

Săvescu (Petru), Inspirațiuni. Povești poetice. Evenimente? Ediția a doua Piatra-N. 1915.

Scriban (Arhimandritul I.), Curs de teologie morală sau lecțiuni de morală creștină. București 1915.

Smara, Spade strămoșești. Proză și poezii patriotice. București 1915.

Vasilescu (Dr. N.), Conferențe medicale. Craiova 1815.

Vissarion (I. C.), Nevestele lui Moș Dorogan. (Nuvele și schițe). București 1916.

2. La premiul Adamachi de 5.000 lei (divizibil), care se va decerne, prin Secțiunea istorică, pentru scrieri istorice, economice, juridice, filozofice, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), publicate dela 1/14 Ianuarie 1913 până la 31 Decembrie 1915 (13 Ianuarie 1916), au intrat următoarele scrieri:

Aron (Nicolau) Monografia bisericilor, școalelor și reuniunilor române din Făgăraș. Făgăraș 1913.

Bacaloglu (Hélène), Preuves d'amour. Conférences patriotiques. București 1914.

Băicoianu (C. I.), Dunărea. Privire istorică, economică și politică. București 1915.

Bogdan (N. A.), Orașul Iași. Monografie istorică și socială, ilustrată. Ediția a doua. Iași 1913—1915.

Dabija (Lt. Colonel G. A.), Războiul bulgaro-turc din anul 1912—1913. București 1913.

Diamandy (G.), Cauzele războiului european și interesele României. București 1915.

Gheorghiu (Iulia C.), Metoda rațională pentru educația copiilor mici dela 2—6 ani. Lecțiuni dezvoltate în grădina de copii. Piatra N. f. a.

Ghiulea (N.), Matematica și mecanica în științele sociale. Iași 1914.

Iliescu (Nicolae), Transformarea dreptului de proprietate dela fondarea Romei până în zilele noastre. București 1914.

Ionescu-Șișești (G.), Politica agrară cu privire specială la România. București f. a.

Leon (Dr. G. N.), Politica minieră în diferitele state și raporturile ei cu politica minieră din România. București 1915.

Lupașcu (Colonel Gheorghe Em.) Amintiri din războiul independenței 1877—1878. București 1915.

Minar (Octav), Grigore M. Molescu. Iași. f. a.

Moisil (Const.), Studii și cercetări numismatice. I—VI. București 1913—1915.

Năvârlie (C. I.), Filozofia lui Schopenhauer. Lumea ca voință și ca reprezentare. București f. a.

Pop (Nicolae), Economia rurală și grădinăritul, Blaj 1914.

Popescu (Căpitan N. I.) Cronici militare. Ediția II. f. a.

Popescu, Războiul Ediția II f. a.

Rădulescu (Andrei), Studii de drept civil. București 1915.

Sanielevici H., Cercetări critice și filozofice. București 1916.

În Austro-Ungaria nu există o economie comună de război. Ungaria dispune de cerealele ei după propria chipzeală. Și e fatal pentru Austria, care nu are cereale destule, că și cerealele cumpărate din România trebuie să fie trecute prin Ungaria. În vreme de război Austria e atârnată de Ungaria. Pentru viitor chestia trebuie să fie regulată, pentru că o alianță de apărare între Germania și Austro-Ungaria se poate face numai pe baza unei economii comune de război. Fiecare stat trebuie să se oblige înainte, că ce dă, ce poate se dea, din aceea ce are. Dacă se vor căuta, vor putea fi aflate căile înțelegerii.

Austria va trebui să înființeze magazine de cereale și se le țină totdeauna umplute, asigurându-și și Ungaria rezervele necesare! Și tot așa și cu privire la celelalte articole și materii. Fiecare stat să-și aibă rezervele sale. Și lucrul acesta va trebui să se facă și dacă nu se leagă cu Germania alianță dorită, și dacă nu se înfăptuiește Europa centrală.

Situația financiară a Austro-Ungariei e acum destul de bună. Imprumuturile de război au fost și aici toate reușite. Sunt, cum se vede, capitale în Austro-Ungaria! Aurul e însă puțin, și aceasta e cauza scăderii valutei. Hârtia austro-ungară e scăzută în preț în străinătate. Dar e scăzută încă și cea germană. În direcția aceasta încă va trebui să se facă ceva. Vor trebui să se facă operațiuni mari financiare. Cetățenii vor trebui să fie împovărați cu dări noi. Germania va sta de altcundă în ajutor Austro-Ungariei și în privința aceasta. Împreună am stat doară în temnița economică, în care ne-au aruncat dușmanii, împreună trebuie să rupem lanțurile și să ne croim drumul spre libertate! Vom avea mult de lucru, dar sevărsindu-l împreună îl vom putea sevărsi cu rezultate frumoase!

Fondul ziariștilor români.

Venerabilul domn **George Pop de Băsești**, presidentul partidului național român, însușit de felul cum se administrează fondul ziariștilor români dela noi, a trimis domnului **Ioan I. Lăpedatu**, zelosului secretar al acestei instituții, frumoasa sumă de **10.000 coroane** în scopul augmentării fondului, și o scrisoare, în care se spun următoarele:

„De mult aveam gândul și simțul de datorință a veni și din partea mea cu posibilul ajutor pentru asigurarea sorții preaiubiților și vitejilor noștri zia-

riști, cari s'au luptat și se luptă pentru asigurarea drepturilor noastre naționale desinteresate și jertfitori ai libertății lor personale, jertfitori chiar și ai „Eu” lor în așa măsură, că rar le poți găsi păreche la alte popoare.

Executarea propusului meu însă s'a tot amânat, parte din cauza multelor mele afaceri, parte din neajunsurile bătrânețelor, pentru că un om bătrân, când să găsească de o cale lungă și mare, trebuie să-și oxânduiească toate afacerile, ca să fie gata a primi marea poruncă: „magna verba”.

Azi cu bucurie aclud aci un libel de depuneri pentru fundațiunea ziariștilor în **suma de sece mii cor.**, cu rugarea, ca **Epitropia** să o folosească după cum va afla cu scop. Și eu cu aceasta mă simt fericit, că cu ajutorul bunului Dumnezeu mi-am putut în parte împlini și această sfântă datorință națională.

Nainte de a încheia, cer permisiunea a veni și eu cu un advertisement și anume: **Analele fundațiunii în viitor să le comunicați tuturor fiilor națiunii de bine și cu dare de mână, ca de o parte să se convingă despre rezultat, de altă parte să fie îndemnați a-și face și dânsii datorința în cauză, căci mulți, foarte mulți lipsesc dintre frații noștri, cari ar fi datori și ar putea să vină cu ajutorul dânsilor întru promovarea scopului măreț...**

Frumoasa faptă a veneratului domn **George Pop de Băsești** se laudă de sine, nu mai are trebuința de elogi și de vorbe de recunoștință. Servească deci și altora de exemplu, de indemn, ca să-și facă și ei datorința față de instituțiunea care are nobila menire de a asigura viitorul celor ce-și consumă puterile în lupte grele și continue purtate pentru apărarea drepturilor neamului, viitorul ziariștilor români dela noi!

• **Salandra trimis la primblare.** În camera italiană, întrunită la 1 lunie în sesiune de război, s'au ridicat glasuri energice în contra guvernului, pentru incapacitatea de a purta războiul. Guvernul s'a văzut necesitat Sâmbătă d. a. se pună la vot chestia de încredere. Și au votat 158 deputați pentru guvern, 197 contra guvernului, — deci **Salandra** a primit vot de blam, silit fiind acum să se retragă. Și-a și anunțat dimisia pe cale telegrafică regelui italian, care se află la cartierul general.

Rușii sunt doritori de pace. Cățiva deputați din дума rusească, înforși din călătoria dela Londra, au fost la Roma, în vizită la aliații lor. Li s'a făcut și aici primire frumoasă, cu banchet și cu toast, rostit de ministrul-president italian **Salandra**, care a remarcat cu gratitudine ofensiva noastră rusească, pornită în scop de a ușura defensivă italiană, și a declarat, că armele nu vor fi scoase din întrebuintare, până

la deplină învingere. Deci, trăiască țarul, țarevna și «nobila» națiune rusească! A răspuns în numele Rușilor deputatul **Vasiliev**, că toate sunt bune, toate sunt frumoase, dar groaznicul război a umplut inimile popoarelor de căldură dorință după pace, și guvernele și membrii corpurilor legislative au datorința să caute să realizeze această dorință! Bietul om a trebuit să meargă la Roma, ca să-și exprime aceste convingeri, pentru că dacă și le exprima acasă, în Petrograd, făcea drumul la — Siberia!

Mărturisirile domnului Brătianu. Ziarul «Dreptatea» din București publică o convorbire a domnului prim-ministru al României, **I. I. C. Brătianu**, avută cu un amic intim, căruia i-a făcut comunicarea, că în repetite rânduri a oferit contrariilor sei politici guvernul, primirea responsabilității politice pentru situația creată țării românești pe urma împrejurărilor, promițându-le, că trecând în opoziție nu le va face greutăți. N'au primit însă ofertul, fiindcă dl Brătianu li-a pus o singură condiție: dacă vin la putere, să declare în parlament, că nu vor face aceeași politică pe care a făcut-o guvernul de mai înainte, ci politică lor. Condiția li-a fost prea grea, și de aceea n'au primit ofertul, ceea ce dovedește destul de evident, că «sub povara evenimentelor nici ei nu puteau face mai mult», a încheiat dl Brătianu. Gură totuși mai fac însă și acum, spre seducerea lumii naive, — adăugăm noi!

Din parlament. Mercuri, în 7 lunie n. s'a făcut deschiderea dietei ungare, întrunită în sesiune nouă de război. În vorbirea de deschidere presidentială camerei a amintit toate evenimentele mai mari, ivite în timpul din urmă. A propus apoi să se trimită telegramă de felicitare moștenitorului de tron pentru frumoasele succese dela frontul italian, și Maiestății Sale, Monarhului, din prilejul împlinirii anului al 49-lea dela încoronare. A citit în urmă lista deputaților dietali decorați, ca soldați, dela ultima sesiune încoace, și a parentat pe cei morți, între ei și pe **Görgey**, generalul dela 1848, ceea ce a provocat nemulțumire la cei din opoziție, cari considerau pe **Görgey** de trădător de patrie, fiindcă a capitulat în fața Rușilor la **Șiria**. Ministrii au prezentat mai multe proiecte de legi, iar primministrul **Tisza** a propus, ca dieta se țină ședințe duble, dela 10 până la 2 și dela 4 până la 8. Vineri s'a ținut a doua ședință, în care s'a primit propunerea prim-ministrului **Tisza**, iar contele **Apponyi** a adresat interpelare guvernului în chestia transacției cu Austria. A răspuns contele **Tisza**, că pertractările nu sunt încă terminate și astfel nu poate face comunicări în chestia aceasta. Ședința proxima se va ținea astăzi, Mercuri, în 14 lunie n. La ordinea zilei va fi pus proiectul de lege despre indemnizare.

Războiul.

După știrile pe cari le au zierele din statele neutre, Rușii au concentrat dealungul frontului răsăritean un milion și jumătate de soldați, bine instruiți, bine înarmați. Nu e mirare deci, că pe unele locuri trupele noastre au trebuit să se retragă puțin din calea dușmanului de trei ori atât

de număr. Pe cele mai multe locuri însă atacurile rusești au fost respinse în mod bravuros. Au atacat Rușii de câte șase și opt ori după odată dar fără succes. Vor căuta ai noștri să le rărească întâi bine rândurile, apoi îi vor împinge earăși îndără.

La frontul italian atacurile dușmanului, care ar vrea să se recucerească ce a pierdut, au fost respinse. La frontul dela apus e foc viu de artilerie iar din Constantinopol vine știrea că Turcii au avut învingeri frumoase asupra dușmanilor. I-au scos din poziții și li-au scufundat trei corabii mari, încărcate cu materii explozive.

Telegrama primită astăzi ne comunică, cumcă pe unele locuri a intrat cavaleria rusească, intrând în teva localități, dar pe cele mai multe locuri atacurile rusești au fost respinse. Eri ni s'au anunțat 1300, aspreste 2000 de prizonieri, luați dela Ruși.

La frontul italian a fost foarte energic de artilerie. Italienii au atacat cu vehemență pe mai multe locuri fără succes. Trei torpiloare italiene și-au făcut apariția în portul **Parenzo** (Istria), dar au fost luate goană.

La frontul dela apus Englezii începuseră atacul la **Ipern**, iar la **Ven** Germanii earăși au înaintat puțin.

Crucea Roșie din Ungaria.

Pentru ziua de **Joi, 29 Iunie**, societatea **Crucea Roșie** organizează o colectă generală în țara întreagă.

Cu acest prilej numita societate dă o dare de seamă despre activitatea sa în războiul de doi ani aproape. Vremea aceasta **Crucea Roșie** îngrijește în două mii spitale, 100,000 de bolnavi. Până acum a adăpost și îngrijire la peste un milion de soldați. Ea susține: un birou de informații despre cei aflați pe ranele de luptă, un oficiu pentru câștiga știri despre prizonierii din străinătate, mijlocește dăruirile pe se soldaților dela front, sprijinește bani pe soldații bolnavi sau răniți pe membrii familiei soldaților căzuți în război. Transportă pe răniți trenurile spitale ce-i stau la dispoziție — și a mai îndeplinit și alte numeroase lucrări, împreunate cu spese considerabile.

Ca societatea să poată cu mai multă punde și mai departe chemării publice trebuie să-și arate de bunăvoință, și cu prilejul zilei de **29 Iunie** să jertfească în scopul de a veni în ajutorul răniților și săracilor, cari au suferit și suferesc urmele lungului război. Sperăm nimeni nu se va feri de a-și contribui la colecta plănuită, și că contribuții după puterile sale cele bune.

O nouă blasfemie.

Sub titlul acesta publică «Biserica Școala» din Arad, în numărul primului număr, următoarele:

«A apărut în «Olesó könyvtár» broșură intitulată «Ságuna András» **Moldován Gergely**. În acea broșură **Moldován Gergely** zice că vrea să înmormenteze legenda ce s'a format despre meza marelui nostru mitropolit. Biserica a fost un comisar al sărbilor în bisnoastră, — zice savantul din Cluj. — lăticeste un speculant, care a jucat fătarnice în Budapesta și Viena pe teala poporului român, ca să ajungă mitropolie; caracter perfid grecesc, a înșelat pe toată lumea pentru ajung scopurilor sale egoiste. Dacă **Moldován Gergely**, profesorul din Cluj, ex catedra debita exigențele sale științifice, lăsa neamintite în pulberea celor mușcaguri literare ale savantului din Cluj. Dar el vorbește în numele gr-catoles și a românilor — sigur uniți — ca un torizat avocat al acestora. Ce zice de cea Blăjenii? Tendința proprie a șurei lui **Moldován Gergely** este, să zinte în umbra perfidiei pe idealul

Tăslăuanu (Octavian C.). Trei luni pe câmpul de război. Ediția a II-a. București 1915.

Zagorîț (Gh.). Târguri și orașe între Buzău, Târgoviște și București. București 1915.

3. **La premiul Lazăr de 5.000 lei**, care va fi acordat, prin Secțiunea științifică, unei scrieri cu conținut științific, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), apărut dela 1/14 Ianuarie 1914 până la 31 Decembrie 1915 (13 Ianuarie 1916), sau celei mai importante invențiuni științifice făcute dela 1/14 Ianuarie 1914 până la 31 Decembrie 1915 (13 Ianuarie 1916), s'au înscris următoarele cărți și lucrări:

Babeș (Dr. Aurel A.), Lichidul cefalorachidian. Studiu clinic și experimental. București 1915.

Leonida (Dimitrie), Electricitatea. București 1915.

Rotman (David), Masivul eruptiv dela Greci (Dobrogea, jud. Tulcea). București 1915.

Schitenescu Schiteanu (C.), Ecuatiunea

fibrei mijlocii deformată a pieselor supuse la flambaj. București 1915.

Schitenescu-Schiteanu, Limitele între care se găsește ecuațiunea fibrei mijlocii deformată a pieselor supuse la flambaj. București 1914.

Schitenescu-Schiteanu, Mașină de înmulțit, împărțit, adunat și scăzut (în mss). **Schitenescu-Schiteanu**, Dispozitive pentru înlocuirea arcurilor, bilelor, spițelor și pneumaticilor roților vehiculelor (în mss).

4. **La premiul Demostene Constantinide de 4.000 lei**, care este a se decerne prin Secțiunea științifică unei scrieri cu conținut științific, care se va judeca mai meritore printre cele publicate dela 1/14 Ianuarie 1913 până la 31 Decembrie 1915 (13 Ianuarie 1916), concurează următoarele publicațiuni:

Amza (Maior C. St.), Lucrările de campanie pentru toate armele. București 1915.

Bădărău T. A., Curs elementar de zoologie. Ediția II. Iași 1915.

Cantunari (St. N.), Masivul eruptiv Muntele Carol-Piatra roșie (Județul Tulcea). București 1913.

Dumitrescu Mante (Dr. D.), Studiul fsiopatologic al azotemiei. (Cercetări clinice și experimentale). București 1915.

Filip (Nicolae), Zootehnie specială. Caii. Tomul II, București 1915.

Ghidonescu (Vladimir), Introducere în pedologie și pedagogie experimentală. București 1915—1916.

* Avem informațiuni sigure, că la premiul acesta (Adamachi) a fost admisă ulterior și cartea domnului profesor seminarial **Victor Păcală** din Sibiu, intitulată «Monografia comunei Reșinari», care a fost premiata în ședința plenară a Academiei Române, ținută Vineri, în 9 lunie n. cu suma de 1000 lei, fiind premiul Adamachi divizibil.

Redacțiunea.

copului român, ca să sîndue încrederea în cei ce mai urmează tradiției lui Șaguna, anume în fața alegerei mitropolitane apropiate. O intrigă subtilă a patronilor în a căror nume cîntă acest vechiu diplăș toate cîntecele false despre neamul românesc.

Spre justificarea noastră trebuie se facem declarația, că despre pamfletul murdar al lui Moldovan Gergely avem și noi cunoștință, încă de pe vremea când apăruse în coloanele revistei «Budapesti Szemle», de unde a fost acum retipărit și scos în broșură, dar numele «savantului» autor ne-a dispensat de a lua măcar notiță despre acest nou mușcău literar al lui Moldovan Gergely, care nu merită nici o atențiune, ci trebuie desconsiderat cu deservă. Spre lămurirea opiniei publice maghiare a scris însă domnul protopresbiter Dr. Ioan Lupaș o broșură-răspuns în ungurește, care s'a tipărit în tipografia arhiepiscopale din Sibiu și în zilele apropiate va fi împărțită.

Bănuiala confrăților dela «Biserica și Școala», că Moldovan Gergely ar vorbi în numele Românilor gr. catolici nu o împărțim. «Savantul» vorbește în numele seu, nu și în al altora. Pentru că Român gr. catolic atât de decăzut nu ne putem închipui, ca se facă cauză comună cu Moldovan Gergely și să se identifice cu murdăriile eșite din condeiul seu.

Ce ne miră este împrejurarea și faptul, că în aceste zile de cenzură, când pentru alții orice agitație este oprită, un pamflet ca acesta, care conține cea mai revoltătoare *agitație confesională*, a putut se apăra, necontrolat, necensurat, în dragă voe, întâi într-o revistă lătită maghiară, apoi într-o bibliotecă earăși lătită de popularizare. Și regretăm, că suntem nevoiți să face constatarea aceasta.

Un popor înșelat.

Cunoscuta scriitoare suedeză, Annie Walle, era de față în Roma, pe vremea când s'a declarat războiul în contra monarhiei noastre și scrie despre cele văzute și esperiate în ajunul izbucnirii războiului următoarele:

În general sfără de cei inițiați, adecă de aceia, cari aveau legături cu cercurile guvernamentale, nimeni în Roma nu voia să creadă în posibilitatea unui război al Italiei. Poporul avea o încredere neclintită în Salandra, care până la tentativa sa de demisiune, trecea drept un spărtor al păcii. Căci pentru popor nu exista decât Salandra. El vorbea și se arăta mai des. Sennino, mai rezervat, stătea retras de viața publică și puțin bănuțat că era agentul principal al propagandei războinice. El avea pe Salandra în buzunar și susținut de ziarul său «Giornale d'Italia» ale cărui articole contra Austro-Ungariei și Germaniei sunt în deajuns de cunoscute, conducea toată agitația pentru război.

O devărată mizerie domnea în popor din cauza lipsei aproape totale a străinilor în toamna anului 1914 și în primăvara anului 1915. Căci Roma nu posedă nici o altă industrie decât a străinilor. Negustorii, hotelierii și meșteșugarii au suferit foarte mult din cauza aceasta. Încă dela începutul lunii Aprilie mulți negustori de antichități și de articole de fantazie începuseră să închidă prăvăliile, sau să-și pue marfa la mezat.

Bieți cameni pierdură enorm, căci din cauza pericolului iminent al războiului nu se prea găseau cumpărători. Lucruri foarte scumpe de bronz, marmoră, porțelan și tablouri de pictori vestiți, fură vândute pe prețuri derizorii.

În primele zile ale lui Mai intrai într'unul din marile magazine, pe al cărui patron îl cunoșteam: Signora, începu el, cumpărați, vă rog, ceva dela mine! Vă vând ieftin. Șiți, că murim de foame împreună cu familiile noastre!

Îl privii uimit și-l întrebai: Cum e posibil?

El îmi povesti atunci, că de luni de zile n'a mai vândut nimic. Cu tot depozitul său pretios n'aveau ce mânca și își frământau mintea, cum să-și alunge preocupările sale pentru hrana sa zilnică. Și erau sute de cazuri de soia acestă.

Deja la începutul lui Mai zilnic aveau loc la Roma manifestațiuni și procesiuni zgometoase. Manifestanții erau tot băieți tineri, printre cari mulți studenți, atătați de niște profesori fără scrupole. Ioasă poporul adevărat, care n'a dorit nici odată războiul, nu lua parte la ele.

Intr'o zi stam într'o grădină înforită la Villa Borghese. Grădinarul, un om în puterea vârstei, mi se adresă astfel: «De ce atâta zăvăleală la război? Am trăit mult timp în pace cu Austria, de ce să ne amestecăm într'un război nesgar?»

I am răspuns, că «Irredenta» și șeful ei vrea războiul. Omul nu putea încă să priceapă aceasta. Ca și cea mai mare parte

din italieni, el n'avea nici idee de vreo «Irredenta» și nici de așa zisele provincii neliberate. El răsă în hohote de explicații mele și protestă, că «irredentiști» nu sunt decât niște potlogari. În privința asta eram absolut de aceeași părere cu el.

Intr'o zi, era pe la 10 Mai, st. nov., mă întorceam la Roma dintr'o excursie, ce o făceam la Frascati. În dreptul locului zis Porta San Giovanni un guard fiscal intră în tramway, căci și în Roma există impozite pe consumațiune. Se rătă la toți și veni brusc spre mine. Întrebându-mă cu un ton scurt și sever: Ești german? «Nu», îi răspunsei eu, pe același ton sever.

Ai noroc, fiindcă germanii sunt terribili. «Da», replicai eu îndată «teribili pentru italieni, dacă vor să se războiască cu ei».

Italianii spun în genere «tedeschi» la germani — și tot numele acesta le servește și pentru a desemna pe austrieci. Este o noțiune colectivă. Mielul și cărnul a gent fiscal tăcu și se făcu nevăzut, dar din gura țăranelor se stău în față, o avalanșă de cuvinte engeze pe capul celui dispărut. Germanii, spuneau ele, sunt oameni de treabă. Putem să ne socotim fericiți, că trăim în pace cu ei. Nimeni nu vrea război în Italia. Și de ce nu mai conțeneș, căci cine poate închide gura italiancelor, când se pornesc la vorbă.

Din zilele grezave și dezonorante ale lunii Mai anul trecut cele mai triste și mai dezgustătoare au fost zilele de 13, 14 și 15. Manifestanții propovăduiau în mod public, pe străzi și prin piețe omorul și incendii.

Se împărțeau pamflete imunde, cari înseru Austro-Ungaria și Germania. Una din aceste pamflete era intitulată «Fuori le Barbari» și bătea recordul prin violența sa, care nu cunoștea nici o limită.

Un sentiment de nesiguranță domnea pretutindeni, puținii străini, — austriaci și germani, — plecaseră de mult, iar cari mai rămase în Italia erau priviți cu neîncredere. Se poate spune că guvernul le tolera toate, că domnea aproape anarhia și că din teamă de represalii populația din Roma nu mai îndrăznea să-și manifeste dorința de pace. Se mergea până acolo, că se oferia gratis vin soldaților, cari întârziau totdeauna când trebuiau să apere populația de devastările celor ce manifestau pentru război.

Discursul incendiar rostit de d'Annunzio la teatrul Costanzi, în care, a atăcat pe Giolitti de trădător de neam, era răspândit pretutindeni. Regele Italiei n'a primit pe poetul nebul la palat, ci în grădina din Villa Savoya. Când d'Annunzio s'a întors la hotelul său dela această audiență unică în feul ei, — un rege consultându-se cu un poet despre război și pace, — edinc emoționat, el trimise unui prieten al său din nordul Italiei o telegramă, concepută în următorii termeni patetici «La Patrie e salva» (Patria e salvată). Și numai decăt după aceasta, cuvintele acestea ale eroului d'Annunzio fură trambitate de ziarele: «Il Piccolo», ediția de amiază a ziarului «Giornale d'Italia» etc.

Sărmana Italie! Sărman popor înșelat și vândut! Dacă regele tău ar fi fost energic, dacă ar fi procedat ca om cinstit lucrurile n'ar fi ajuns pînă la război.

Poporul s'ar fi strâns în jurul monarhului său, căci avea încredere în el, și a crezut până în ultimul moment, că va împiedeca războiul.

Dar din ziua când regele și regina au salutat pe manifestanți de pe balconul Quirinului, sărutând cu un gest teatral și cu un strigăt de «E viva l'Italia» tricolorul italian, lumea a recunoscut în el pe omul slab care în compania d-lor Salandra, Sonnino, Cadorna și d'Annunzio precipită războiul.

Dar răsplata crimei pe care guvernul Salandra și marioneta lor d'Annunzio au comis o față de Italia, se apropie în mod neclintit. Cum vor putea ei să se justifice față de poporul italian! Cum vor putea ei spăla rușinea, ce a pătat țara întregă? Căci niciodată un popor n'a fost înșelat în mod mai rușinos în onoarea, sângele și averea sa!

Militarismul german.

— Păreri obiective. —

Brooks Adams, care nu este filogerman, scrie într'una din cele mai de seamă reviste americane următoarele:

«Niciodată nu mi-a intrat în gând, că instituțiile militare din Germania n'ar fi cu totul democratice. Această convingere a mea n'a fost, decât întărită, când venind dela Paris după izbucnirea războiului, am văzut dincolo de Rin entuziasmul poporului și am constatat, că toți, cei mai de sus și cei mai de jos, au apucat armele cuprinși fiind de aceeași iubire de patrie.

Todeauna am dorit, ca sistemul militar german să fie introdus și la noi, în America, și niciodată n'am putut înțelege

cum a fost posibil — și de câteori am auzit aceste lucruri după întoarcerea mea în statele Unite — să se spuie, că așa numitul militarism german nu e democratic, și să se spuie, că e un instrument al clasei bogatilor, care caută numai avantajii și vrea să suprimă libertatea poporului.

N'am putut înțelege, cum un om cu mintea limpede și sănătoasă, care cunoaște istoria războiului de șapte ani și a timpului Napoleonian, ar putea să fi avut vreodată o altă idee ca aceea, că armata germană nu e decât un mijloc pentru Germania, ca să poată să susție în chip triumfător lupta pentru existență, și că germanii și armata lor sunt un singur tot nedivizat și indivizibil.

Germanii și armata lor au aceleași calități și aceleași greșeli.

Prin armata Germaniei vrea să-și mențină libertatea, și se poate spune, că militarismul german nu numai că nu e în contrazicere cu libertatea, ci e poate cea mai bună expresie posibilă a democrației.

După aceea Brooks Adams se îndreaptă în contra acelora din compatrioții săi, cari sunt încă de părere, că războiul a fost provocat de partidul militar din Germania.

El spune: «Este o nărozie, să crezi, că o mână de oameni în uniformă sau civili să fie în stare să țarăcă un popor de milioane în contra voinței sale într'un război teribil, dacă nu-l simte drept și necesar. Americanii nu sînt în stare să priceapă sistemul militar german, dealtmintelea ar fi recunoscut de mult, că serviciul militar obligator, cum e în Germania, e cea mai bună încarnare a libertății și egalității democratice».

NOUȚĂȚI.

Rosaliile în Sibiu. În ziua primă a sărbătorilor Rosaliilor sfânta liturgie a fost oficiată în catedrală prin P. C. Șa, Arhimandritul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, asistat de domnii: Lazar Triteanu, asesor consistorial, Dr. Ioan Stroiă, protopresbiter și diaconul Dr. Oct. Costea, secretar consistorial.

Miniștri distinși. Maiestatea Sa Monarhul a acordat ministrului de honvezi, baronului Samuel Hozai și ministrului de finanțe Ioan Teleszky marea cruce a ordinului Leopold; iar miniștrilor Dr. Eugen Balogh dela justiție, Dr. Péa Jankovich dela culte și instrucțiune publică, baronului Emeric Ghillay dela agricultură, Ioan Sándor dela interne și baronului Ioan Harányi dela comerț, ordinul coroana de fier clasa I.

Academia Română din București a ales în ședința plenară ținută Vineri în 9 Iunie n. pe domnul Dr. Silviu Dragomir, profesor seminarial în Sibiu, membru corespondent în secțiunea istorică.

Fidanțare. Din Roma se anunță, că principesa Jolanda, fiica părechei regale italiene, se fidanțază cu prințul moștenitor al Angliei.

Un milion pentru cadavrul lui Kitchener. O casă de bancă din Londra promte un premiu de un milion de șilingi aceluia, care va aduce din mare cadavrul lordului Kitchener.

Baile dela Borsec rămân închise în vara aceasta. Direcția băilor dela Borsec anunță, că în urma greutăților de alimentare de comunicație și de serviciu, sezonul de băi în anul curent nu se va deschide.

Setea de plăceri. Ziarul Ruscoe Viedomosti publică un lung articol, în care protestează contra setei de plăceri și a risipei de bani, ca domnește pe frontul rusesc. Origine ofiterilor Rusiei, zice numitul ziar, sfidează morala și omenirea întreagă.

La toamnă. Ministrul olandez de război, generalul Rogues, a declarat unui politician, că războiul are să se sfârșească la toamnă: atunci vor dori pacea toate puterile beligerante.

Tragere la țintă. Batalionul de completăși honvezi Nr. 21 are să facă trageri la țintă în zilele de 13, 14, 16 și 17 Iunie n. todeaua dela 7 ore dimineața până la 3 ore d. z., pe locul dintre Șura mică și Rusiori, în direcția spre Amnaș. Despre aceasta se aversează trecătorii cu adăusul, că au să asculte de îndrăgările soldaților de pază.

Copil dispărut. Din cartea țărancei Ioana Dumitru Lupea din Săcel, numărul 39, a dispărut într'o dimineață între orele 8 și 9 înainte cu 5 săptămâni, nepotul ei, cu numele Nicolae, în etate de doi ani și jumătate, al cărui tată se află pe câmpul de război, — fără a se fi putut da până acum de urma d'spărutului. Celce ar ști cumva ceva despre acest copil dispărut, este rugat a face comunicare despre aceasta, ori numitei Ioana Dumitru Lupea, ori antistiei comunale din Săcel.

Recoltă promițătoare. Se constată cu mare satisfacție starea favorabilă a recoltei de grâu atât în monarhia noastră, cât și în Germania. Se așteaptă o bogată recoltă în țările centrale. Prin urmare, nădejdea dușmanilor de a ne înfometă în anul acesta, va fi cu totul zadarnică. Durata lungă a războiului n'are să ne înfrângă nici de aici încolo.

Congres amănat. Congresul feminist, proiectat să se țină în Budapesta la serbătorile Rusaliilor, fiind oprit de poliție, s'a amănat pe timp nehotărât.

Cărțile oprite. Guvernul rusesc a comunicat direcțiunilor postale din țările neutre, că importul de cărți legate sau broșate este oprit în toată Rusia. Nici prisionierilor de război nu li se mai pot trimite cărți de citit.

Pierderile dela Skagerrak. În lupta navală dela Skagerrak englezii au pierdut 23 de vase de 195 mii de tone, cu peste 7000 de marinari, între cari trei amirali. Germanii au pierdut numai 9 vase de 28 mii tone.

Proces amănat din nou. Se anunță din Paris: Asasinul lui Jaurès a cerut să fie osândit, sau în caz contrar să fie trimis la front. Procesul acesta a fost acum earăș amănat, sub cuvânt ca pertratarea ar da motiv pentru turburarea liniștii publice, — sfându-se, că asasinatul a fost pus la cale prin oamenii lui Izvolik.

Moartea prezidentului. Dela Peking a sosit vestea despre moartea prezidentului republicii chineze, a marelui reformator Iuanșikai. Primele știri vorbeau despre o inflamație de rinichi, care ar fi cauzat moartea lui Iuanșikai; acum se zice, că prezidentul a căzut jertfa unei otrăviri, săvârșite prin cameni plătiți de japonezi.

Catastrofa lordului. Vasul de război «Hampshire», scufundat în apropierea insulelor Orkney, avea pe bord, afară de marinarii obișnuți, vreo 400, mai mulți ofiteri italieni și ruși. Toți aceștia s'au înecat împreună cu lordul Kitchener și cu statul său major. Vor mai vorbi și acum cercurile oficiale engleze despre stăpânirea neștirbită a britilor asupra mării?

Convocare.

Membrii Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom. de pe teritoriul desp. Brad și toți sprjinatorii acestei instituțiuni sunt chemați la adunarea cercului din 12 Iulie r. 1916, — la sf. Ap. Petru și Pavel, — în biserica gr. or. rom. din Brad cu următoarea ordine de zi:

Participarea la serviciul divin cu parastes pentru fericiti Ioan Rusu și soția sa Ecaterina în biserica din Brad.

2. După parastas deschiderea adunării în biserică, apoi raportul comitetului.

3. Raportul casierului și darea absolutului.

4. Stabilirea bugetului anual.

5. Inscirierea de membri noi.

6. Alegerea directorului despărțământului și a comitetului cercului pe un nou period de 3 ani.

7. Alegerea a 3 membri pentru verificarea procesului verbal și închiderea adunării.

La 4 d. z. în aceeași zi se va da un festival în sala gimnasiunii din Brad în memoria fericitilor Ioan Rusu și soții Ecaterina, întemeietorii fundațiunei «Ioan Rusu».

Brad, 4 Iunie n. 1916.

Directiunea desp. Bradal «Asociațiunii».

Dr. I. Radu
dir. desp.

Dr. T. Suciu
secretar.

Teatru.

Miercuri, în 14 Iunie, reprezentație în beneficiu: *Colonelul Limonadă*, operetă în 3 acte.

Joi, în 15 Iunie: *Gemeni în tabără*, operetă.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala noastră confesională gr. ort. română din **Daia săsească** în protopresbiteratul Sighișoarei devenit vacant prin răposarea învățătorului, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 260 cor. 58 fil. în bani gata și lemne în valoare de 82 cor. dela comuna bisericăscă; 39 cor. 42 fil. din cassa alodială; iar restul până la suma prescrisă de lege, dela stat, cvartir în edificiul școlai.

Concurenții, — dela cari să pretinde să fie cântăreți, cu îndatorirea a ținea în Dumineci și sărbători strănă în biserică, — să și înainteze rugăvile de concurs dimpreună cu documentele prescrise oficiului protopresbiterat al tractului Sighișoara în termenul deschis și să se prezinte înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, ca să-și arete desteritatea în cântări și tipic.

Daia săsească, din ședința comitetului parohial gr. ort. ținută la 8 Maiu 1916.

Hertioga Zaharie Fleșar
paroh președ. notar.
Nr. 349/1916 protopresb. (87) 2—3
„Văzut!” **D. Moldovan**
protopop.

Nr. 805/915/6. Nr. 3—3

CONCURS.

Pentru liferarea de 120 stânjini de **lemne de foc**, pentru trebuințele seminarului arhidiecezan „Andreian”, se publică concurs cu termen până la **15/28 Iunie a. c.**

Oferenții au a-și adresa ofertele în scris direcțiunii seminariale.

Lemnele sunt a se așeza în curtea institutului.

Sibiiu, 23 Maiu 1916.

Economul seminarial.

Aviz din Fiume!

Din lipsa de **Cafea**, eu începutul lunei Iulie a. c. voi sista expedițiunile.

În Maiu nu am urcat prețurile și tot eu prețul vechiu o vând și acum cu toate că s'a scumpit cu cel puțin 1 Cor. la 1 kgr.; deci perd la ia.

Bunul Dumnezeu, după o luptă și încordare de nervi de peste 10 ani, mi-a ajutat să-i asigur viitorul firmei, ceace în primul rând fi pot mulțami On. Public sprijinitor; deci se cuvine acum să i aduc și eu acest sacrificiu de recunoștință.

Ofer deci:

Cafea: Pe luna Iunie:
Nr. 9 Cuba bună 1 kgr. 12— K
12 Cuba foarte fină 1 kgr. 1250 K
16 Cuba specialitate 1 kgr. 13— K
106 Mixture Victoria 1 kgr. 13— K
1 kgr. Tea rusă 20 K (între Cafea se poate trimite și 1/8 kgr. Tea).

5 kilograme se expediază francat și vămut prin ramburs postală Mai puțin ca 5 kilograme nu se expediază.

În cazul că din numărul ce doriți nu se va mai afla, o pot schimba cu alta?

După finirea răboiului, proiectez și deschiderea unei filiale (sucursală) în centrul românilor, despre ce voi face cunoscut la timpul seu și în coloanele acestui prețuit organ.

Din 15 Iulie a. c. Vă rog ca ori și ce scrisoare se mi-se adreseze la: **Hunyag-Dobra** unde și în absența mea o vor primi părinții mei. — Rugându-mă de prețuitul sprijin și recomandare și pe luna aceasta, semnez

Cu toată stima și recunoștință:

F. A. Degan,
comerciant de Cafea și coloniale în Fiume.
86) (Postafik 163.) 3—5

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la **2 cor.**

2. Memoriaul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I. dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**

3. Insemnările unui trecător. Crâmpeie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**

4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidiecezană.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

În editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român” a apărut

Evangelia ca bază a vieții.

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiiu**. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

În editura comisiei administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Sale Domnului Ioan Meșianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următoru cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise. Facerea lumii.* Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepsa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul seu pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frații săi. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.

II. *A doua carte a lui Moise. Egipt.* Nașterea creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea mie, lui Pașilor. Moartea celor întâi născuți, începutul egiptului. Săvârșirea egiptului. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Sărbarea Sămbetei. Tablele legii.

III. *A treia carte a lui Moise. Leviticon.* Sfințirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. *A patra carte a lui Moise. Numerile.* Văleam vrea să biasteme pe Israeliteni. Asna lui vorbește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Nav. se pune în locul lui Moise povătuitor poporului.

V. *A cincea carte a lui Moise. A doua lege.* Repetirea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă dirigătoria sa, și așază pe Iisus fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. *Cartea lui Iisus Navi.* Israel trece cu urne neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel.* Vitejia prorocii Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invinșirea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găcitură lui Samson.

VIII. *Cartea I-a a împăraților.* Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. *Cartea II-a a împăraților.* Ungerea lui David de împărat.

X. *Cartea III-a a împăraților.* Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Ihe ucide pe preoți lui Baal.

XI. *Cartea IV-a a împăraților.* Cele cinci minuni ale lui Eliseu. Neeman se curăță de boală.

XII. *Cartea lui Iov.* Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. *Psaltirea.* Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.

XIV. *Pildele lui Solomon.* Lauda înțelepciunii în vicia omenească. Lauda muierei muncitoare.

XV. *Eclesiastul lui Solomon.* Toate-și au vremea lor. Mijloacele fericiei.

XVI. *Eremia.* Vedenia despre smochine.

XVII. *Daniil.* Daniil tălcuiește visul lui Navuhodonosor. Scăparea din groapa leilor.

XVIII. *Prorocul Iona.* Chemarea, neascultarea și pedepsa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XIX. *Tovie.* Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuiră către fiul său.

XX. *Iudita.* Iscusitul îndemn și bunul sfat al Iuditei către bătrânul poporului. Tăierea capului lui Olifern. Mulțamita Iuditei și a poporului ei.

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Solomon.* Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXII. *Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach.* Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda femeilor bune, și mustrarea celor rele.

XXIII. *Cărțile Macaveilor.* Despre nedumneirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mumei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestirea Nașterea lui Iisus. Întimpinarea Domnului. Magii dela răscărit. Fuga la Egipt. Botezul lui Iisus. Ispitirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Vitezda. Cuvântarea de pe munte. Învierea tinărlui din Nain. Învierea ietei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel răstăcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Învierea lui Lazăr. Întrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsiman. Iisus înaintea Arhiereilor. Patimile, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și frumesc cu 2 cor. + 20 refili porto.

Revânzătorilor li se dă rabat 15%.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiiu-Nagyszeben**.

Prețul unui exemplar: Broșat Cor. 2—, legat cor. 2'60, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** din Sibiiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor. cu porto postal, 1 Cor. 10 fil.

A apărut

În editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preainălțatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Meșianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **13 cor.** scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **10 cor.** Revânzătorilor se dă rabat 20%. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trainică.

Icoane

ce se află spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Nagyszeben (Sibiiu)**, cu prețuri reduse, și anume:

Nr. buc.	N u m i r e a	lățimea in cm.	lungimea in cm.	pictate pe	Prețul	
					C.	f.
1	Nașterea Maicii Domnului	62	80	pânză	45	—
1	Nașterea Maicii Domnului	40	50	"	12	—
1	Punerea în mormânt	68	55	"	17	50
1	Adormirea Maicii Domnului	40	52	tinichea	15	50
1	Maica Domnului cu Mântuitorul nostru Iisus Christos	74	100	pânză	70	—
1	Răstignirea Domnului	73	100	"	70	—
1	Mucenicul George	55	68	"	10	—
1	Mucenicul George	55	68	"	8	—
1	Botezul Domnului	65	83	tinichea	45	—
1	Învierea Domnului	20	30	lemn	8	50
1	Ierarhul Nicolae	40	52	tinichea	12	—
1	Botezul Domnului	26	32	"	10	—
2	Mucenicul Haralambie	26	32	"	10	—
1	Mucenicul Dumitru	26	32	"	10	—
1	Tăierea împrejuri	26	32	"	10	—
1	Cuvioasa Paraschiva	26	30	"	10	—
6	Mântuitorul nostru Iisus Christos	54	70	hârtie	4	—
6	Maica Domnului	54	70	"	4	—
9	Patimile Domnului	58	43	"	2	—
1	Prapor pictat pe pânză, pe o parte, icoana Ierarhului Nicolae, pe cealaltă parte, icoana Botezul Domnului				80	—

La **Librăria arhidiecezană, Sibiiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **180 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **162 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **120 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, cu copcii **27 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.